

dr hab. Przemysław Zbierowski, prof. UE w Katowicach
Katedra Zarządzania Zasobami Ludzkimi
Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Katowice, 15.01.2022 r.

Recenzja

dorobku naukowo-badawczego dra Marcina Lisa

w związku z postępowaniem habilitacyjnym prowadzonym przez Komitet Dyscypliny

Naukowej Nauki o Zarządzaniu i Jakości Akademii WSB

**o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie
nauk o zarządzaniu i jakości**

1. Podstawy formalno-prawne sporządzenia recenzji

Podstawą prawną do sporządzenia niniejszej recenzji jest pismo Prorektora ds. Nauki i Kształcenia, dr hab. Katarzyny Szczepańskiej-Woszczyń, prof. AWSB z dnia 10 listopada 2021 roku informujące o powołaniu mnie przez Radę Dyscypliny Naukowej Nauki o Zarządzaniu i Jakości Akademii WSB w skład Komisji Habilitacyjnej mającej na celu przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego dra Marcina Lisa, wszczętego w dniu 6 września 2021 roku oraz Uchwała Rady Dyscypliny Naukowej Nauki o Zarządzaniu i Jakości Akademii WSB nr 4/2021/2022 z dnia 5 listopada 2021 roku w sprawie powołania komisji habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr. Marcinowi Lisowi w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, z której wynika, że zostałem powołany w skład komisji jako recenzent. Powołania komisji dokonano na podstawie art. 221 ust 5 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r., poz. 1668, z późn. zm.).

Recenzję sporządzono na podstawie przesłanej dokumentacji, w szczególności:

- wniosku dra Marcina Lisa z dnia 9 września 2021 roku o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości,

- danych wnioskodawcy – dra Marcina Lisa
- dyplomu doktorskiego dra Marcina Lisa nadanego w dziedzinie nauk technicznych w zakresie górnictwa przez Radę Wydziału Górnictwa i Geologii Politechniki Śląskiej w Gliwicach w dniu 21 września 2004 roku,
- autoreferatu przedstawiającego opis dorobku i osiągnięć naukowych,
- wykazu osiągnięć naukowych albo artystycznych, stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny (dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości dziedziny nauk społecznych),
- monografii: Marcin Lis, Kształtowanie relacji uczelni z przedsiębiorstwami w warunkach transformacji cyfrowej, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2021,
- wybranych publikacji naukowych,
- wybranych dyplomów, certyfikatów i zaświadczeń potwierdzających aktywność naukową, organizacyjną oraz dydaktyczną habilitanta,
- monografii: Marcin Lis, Michał Szyszka (red.): Innovation and entrepreneurship: Theory and practice, Logos Verlag Berlin, Berlin 2020,
- monografii: Krzysztof Zamasz, Karolina Mucha-Kuś, Barbara Sorychta-Wojczyk, Anna Musioł-Urbańczyk, Seweryn Tchórzewski, Grzegorz Kinelski, Marcin Lis (red.), Project management in public administration: The case of metropolis GZM, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2020.

Dr Marcin Lis spełnia formalne kryteria wymagane od kandydatów na stopień doktora habilitowanego. W roku 2004 uzyskał stopień doktora nauk technicznych w zakresie górnictwa. Jednocześnie oświadczam, że nie jestem współautorem żadnej z publikacji, ani recenzentem w procesach wydawniczych publikacji przedłożonych mi do recenzji. Dostarczona mi dokumentacja jest kompletna i dobrze przygotowana.

2. Informacja o Kandydacie i przebiegu jego pracy naukowo-dydaktycznej

Dr Marcin Lis ukończył jednolite studia magisterskie w Akademii Ekonomicznej im. Karola Adamieckiego w Katowicach w Wydziale Zarządzania w kierunku Zarządzanie i Marketing w 2000 roku. W tym samym roku rozpoczął pracę jako asystent w Wydziale Górnictwa i Geologii Politechniki Śląskiej w Gliwicach. W roku 2004 uzyskał stopień doktora nauk technicznych w zakresie górnictwa w tymże Wydziale na podstawie rozprawy pt. „Wpływ

jakości informacji na efektywność zarządzania w przedsiębiorstwie górniczym” przygotowanej pod kierownictwem naukowym dr hab. inż. Stanisława Kowalika, prof. nzw. w Politechnice Śląskiej. Mimo uzyskania stopnia doktora w dziedzinie nauk technicznych tytuł pracy sugeruje zainteresowanie Kandydata zagadnieniami związanymi z zarządzaniem w przedsiębiorstwach przemysłowych, co potwierdza jego dalsza kariera naukowa. W latach 2008-2012 Kandydat pracował jako wykładowca w Wyższej Szkole Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach, a od 2013 roku zatrudniony jest na stanowisku adiunkta w Katedrze Zarządzania w Wydziale Nauk Stosowanych w Akademii WSB w Dąbrowie Górniczej (poprzednio: Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej). Już przed uzyskaniem stopnia doktora Habilitant wykazywał satysfakcjonującą aktywność naukową zarówno w zakresie wystąpień konferencyjnych jak i publikacji.

3. Opinia o monografii pt. „Kształtowanie relacji uczelni z przedsiębiorstwami w warunkach transformacji cyfrowej” (Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2021) wskazanej przez Habilitanta jako osiągnięcie naukowe wynikające z art. 219, ust. 1, pkt. 2a. ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

Monografia wskazana przez Kandydata jako osiągnięcie naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny naukowej pt. „Kształtowanie relacji uczelni z przedsiębiorstwami w warunkach transformacji cyfrowej” jest monografią autorską opublikowaną przez Wydawnictwo Naukowe PWN w Warszawie w roku 2021. Recenzentami wydawniczymi byli prof. dr hab. Krystyna Poznańska, prof. dr hab. Łukasz Sułkowski oraz dr hab. inż. Janusz Zawiła-Niedźwiecki. Oceny niniejszej monografii jako osiągnięcia naukowego (art. 219, ust. 1, pkt. 2a) dokonałem odnosząc się do: (a) oceny doboru tematu, głównych pytań badawczych i celów pracy, (b) części teoretycznej i hipotez badawczych, (c) doboru metod i narzędzi badawczych oraz (d) wartości naukowej pracy i jej wkładu w nauki o zarządzaniu, podsumowując ocenę odpowiednią konkluzją.

a. Dobór tematu z perspektywy rozwoju nauk o zarządzaniu, pytania badawcze i cele pracy

Jednostki szkolnictwa wyższego są w pewnym sensie nadreprezentowane w naukach o zarządzaniu biorąc pod uwagę nie tylko liczbę tych jednostek w stosunku do innych organizacji, ale nawet ich istotę w systemie społeczno-gospodarczym. Być może jest to

wynikiem dążenia badaczy (zatrudnionych przecież w olbrzymiej większości w uczelniach) do zbadania swojego środowiska pracy. Kandydat częściowo podąża tym tropem, podejmuje jednak nieco inną, cenną perspektywę – relacji uczelni z przedsiębiorstwami. Mam wrażenie, że jest to temat wprawdzie szeroko dyskutowany, ale wciąż niedostatecznie rozwinięty w praktyce w warunkach polskich i ciągle jeszcze niedostatecznie zbadany. Stąd też doceniam wybór dokonany przez Habilitanta, uważam natomiast, że uzasadnienie tego wyboru dokonane we wprowadzeniu do monografii mogłoby być szerzej poparte przywołaniem pozycji literaturowych w tym zakresie. Niemniej jednak wybór tematyki jest dość precyzyjny, Kandydat zwraca uwagę na zmieniające się szybko otoczenie stanowiące kontekst dla rozważań o relacjach uczelni z przedsiębiorstwami. Doceniam również to, że Habilitant spogląda na te relacje bardziej z perspektywy przedsiębiorstwa, co pozwala przyjąć, że interesuje go ta tematyka również z praktycznego punktu widzenia, a wartością utylitarną pracy będą wskazówki dla uczelni odnośnie tego jak otworzyć się na współpracę z przedsiębiorstwami i budować z nimi trwałe relacje oparte na wzajemnym tworzeniu wartości.

Pytania badawcze, które Kandydat stawia we wstępie są nieco zbyt ogólne. Biorąc pod uwagę literaturę w tym zakresie mogłoby brać pod uwagę bardziej szczegółowe aspekty relacji między uczelniami a przedsiębiorstwami. Równocześnie pytanie trzecie sugeruje koncentrację na technologiach cyfrowych jako narzędziu tworzenia i utrzymywania relacji, podczas gdy kompetencje cyfrowe mogą być rozumiane znacznie szerzej, nie tylko jako narzędzie tych relacji, ale również jako ich treść, co skutkowało powinno dwustronnym transferem wiedzy. Pytanie o model wydaje mi się zbyt techniczne z punktu widzenia generowania nowej wiedzy, podobnie jak pytanie dotyczące zastosowania metod badawczych. Mimo tych częściowo krytycznych uwag należy przyznać, że zestaw pytań badawczych jest spójny i w klarowny sposób wyznacza tematykę monografii.

Pytania badawcze mają swoje bliskie odzwierciedlenie w celach szczegółowych, do których można odnieść te same komentarze. Jako cel główny Kandydat stawia „opracowanie modelu kształtowania relacji uczelni wyższych i przedsiębiorstw w kontekście transformacji cyfrowej” (s 11). Podobnie jak cele szczegółowe i pytania badawcze również cel główny jest dość ogólny, otwiera jednak pole do ciekawych rozważań i jest interesujący

b. Oparcie monografii na istniejącym dorobku naukowym i hipotezy badawcze

Hipotezy badawcze są przez Kandydata zaprezentowane we wprowadzeniu do monografii i na pierwszy rzut oka one również wydają się być bardzo ogólne. Ponadto, Habilitant pisze o 'wiedzy uczelni o technologiach cyfrowych', co od razu prowokuje pytanie o to, czy sama wiedza o technologiach cyfrowych jest czynnikiem stymulującym rozwój więzi między uczelnią a przedsiębiorstwami. Jest to zapewne kwestia wyłącznie semantyczna, jednak hipotezy te mogły być sformułowane bardziej precyzyjnie, co eliminowałoby również niejasności w procesie ich weryfikacji. Ponadto użycie w hipotezie trzeciej sformułowania 'mogą być kształtowane' sprawia, że hipoteza taka jest w praktyce 'niefalsyfikowalna'. Nieco dyskusyjne jest również przywołanie w nawiasie w hipotezie trzeciej dwóch wcześniejszych hipotez, przy czym nie wiadomo również czy jest to stwierdzenie stanowiące założenie do hipotezy trzeciej (co wiązałoby się z potwierdzeniem hipotez pierwszej i drugiej) czy też doprecyzowanie hipotezy trzeciej (co oznaczałoby częściowe potwierdzenie dwóch wcześniejszych hipotez).

Rozważania teoretyczne w monografii prowadzone są początkowo na dość ogólnym poziomie, co jest specyfiką prac awansowych. Cenne jest natomiast to, że Kandydat po ogólnym wstępie teoretycznym (na przykład dotyczącym wiedzy i zarządzania nią) kieruje rozważania w stronę głównej tematyki monografii (na przykład opisując transformację uczelni w organizację podporządkowaną wiedzy). Rozważania te są wartościowe, a ich rezultatem jest pewna wizja uczelni w nowoczesnym świecie i gospodarce – uczelni, która jest przede wszystkim przedsiębiorcza i służy otoczeniu jako katalizator przedsiębiorczości. Rozważania te są w ciekawy sposób uszczegółowione w rozdziale drugim, w którym zaprezentowana jest pewnego rodzaju symbioza między uczelnią a przedsiębiorstwem oparta na tym, że są one nawzajem dla siebie cennymi interesariuszami.

W trzecim rozdziale pracy autor koncentruje się na transformacji cyfrowej obu typów organizacji: przedsiębiorstw i szkół wyższych oraz ich implikacjach dla rozwoju współpracy między nimi. Kandydat omawia szerokie spektrum rozwiązań cyfrowych takich jak internet rzeczy czy robotyzację. Mam jednak wrażenie, że niektóre z nowoczesnych trendów są relatywnie skąpo zaprezentowane, jak na przykład maszynowe uczenie się, które otwiera szerokie pole rozwoju sztucznej inteligencji. Ponadto, elementem, którego moim zdaniem brakuje w rozdziale trzecim jest bardziej systematyczny przegląd wiedzy i potencjału rozwoju

technologii cyfrowych, który zakumulowany jest w polskich uczelniach. Niektóre z nich wręcz specjalizują się w konkretnych kierunkach rozwoju cyfrowego. Wydaje się, że monografia o tej tematyce byłaby dobrym miejscem na prezentację ‘mapy’ rozwoju kompetencji cyfrowych polskich uczelni. Nie jest to oczywiście zarzut stawiany Autorowi, a możliwość zaprezentowania bardziej przeglądowej informacji w tym zakresie.

Hipotezy badawcze przedstawione zostały na stronie 168, w rozdziale czwartym, w części dotyczącej wyników badań. Jest to metoda stosowana przez niektórych autorów, powoduje ona jednak, że hipotezy nie są one bezpośrednio wyprowadzone z przeglądu literatury i rozważań teoretycznych, a są, jak to ujmuje Kandydat „postawione na potrzeby badań”. Zasadne byłoby silniejsze ugruntowanie hipotez w dotychczasowym stanie wiedzy reprezentowanym przez istniejącą literaturę przedmiotu. Nie zmienia to jednak faktu, że rozważania teoretyczne tworzą pełen obraz tematyki podjętej przez Autora i są same w sobie cenne jako kompendium wiedzy istniejącej w tym zakresie.

c. Metody i narzędzia badawcze

Kandydat w rozdziale czwartym przedstawia dość rozbudowaną procedurę badawczą opartą na kombinacji różnych podejść i metod badawczych – jakościowych i ilościowych. Takie podejście jest bez wątpienia cenne i godne pochwały, pozwala bowiem z jednej strony uzyskać głębszy wgląd w opisywaną problematykę i umieścić ją precyzyjnie w lokalnym kontekście, a z drugiej strony zapewnia rzetelne, liczbowe wyniki badań. Jestem zwolennikiem podejścia, w którym badania ilościowe są w każdym przypadku wzbogacane przynajmniej częściowo o metody jakościowe, co pozwala na lepsze wstępne zrozumienie zachodzących realnie procesów, jak również na zwiększenie aplikacyjnego potencjału wyników. Tak niewątpliwie dzieje się w przypadku recenzowanej monografii, choć wydaje się, że Kandydat nie ma pewności co do celu zastosowania różnego typu podejść badawczych, twierdząc na przykład, że „informacje pozyskane w wyniku przeprowadzonych wywiadów IDI umożliwiły weryfikację części hipotez badawczych” (s. 135).

Badania jakościowe przeprowadzone zostały na próbie 15 ekspertów – przedstawicieli uczelni, którzy zaangażowani byli bezpośrednio w kształtowanie relacji uczelni z przedsiębiorstwami. Nasuwa się jednak pytanie dlaczego badaniami jakościowymi objęci zostali tylko przedstawiciele uczelni, a nie przedstawiciele przedsiębiorstw. Z drugiej strony

badania ilościowe zostały przeprowadzone wyłącznie na próbie przedsiębiorstw (350), choć można było przeprowadzić je na próbach obu typów organizacji. Kandydat oczywiście miał podstawy do podjęcia takiej strategii badawczej, uznając to jednak w pewnym stopniu za straconą szansę na poszerzenie wiedzy w zakresie współpracy uczelni wyższych z przedsiębiorstwami.

Kandydat również nie przedstawia metodyki badań w całkowicie wyczerpujący sposób. Nie jest przedstawiony scenariusz wywiadu oraz wzór ankiety badawczej. Dyskusyjne jest również to, że scenariusz wywiadu składał się tylko z ośmiu pytań, a ankieta tylko z 23 pytań. Co z tym związane, podawany przez Kandydata średni czas wypełniania ankiety (20 minut) budzi również zdziwienie w kontekście małej liczby pytań. Z opisu metodyki badań nie dowiadujemy z wykorzystaniem jakiej procedury zostały stworzone pytania w kwestionariuszu. W dalszej części zaprezentowane są listy pytań, stąd pewna konfuzja dotycząca tego, co jest uważane za 'pytanie'. Domniemywać zatem należy, że przez 'pytania' Autor rozumie bloki pytań, które składają się z wielu opcji. Zaprezentowanie pełnego scenariusza wywiadu i pełnej ankiety badawczej zdecydowanie rozwiałoby wszelkie wątpliwości. Jest to tym bardziej istotne, że na stronach 163-164 Kandydat przedstawia wyniki analizy czynnikowej dla zmiennych z obszaru technologii cyfrowych. Spośród 18 pytań dotyczących technologii cyfrowych w analizie czynnikowej występuje jedynie 13. Kandydat twierdzi, że „część zmiennych (5) zostało odrzuconych ze względu na brak możliwości przyporządkowania danej zmiennej do konkretnego czynnika” (s. 163). W tym kontekście dość zaskakujące jest, że jeden z czynników składa się tylko z jednej zmiennej (pytania). W odniesieniu do analizy czynnikowej ponownie nasuwają się pytania o procedurę stworzenia listy pytań oraz o teoretyczne przyporządkowanie zmiennych do czynników przed wykonaniem analizy czynnikowej. Wyniki tej analizy są jednak same w sobie interesujące i wskazują na odrębne obszary rozwoju kompetencji cyfrowych przez uczelnie. Podobna sytuacja występuje w przypadku analizy czynnikowej dotyczącej skłonności przedsiębiorstw do nawiązywania i wzmacniania więzi z uczelniami. Do dwóch czynników przyporządkowane zostało jedynie 7 z 14 pytań, co ponownie nasuwa pytania o procedurę tworzenia tego narzędzia w oparciu o teorię. W przypadkach obu analiz czynnikowych powinna być przedstawiona koncepcja teoretyczna przyporządkowania pytań do czynników, następnie poparta wynikami analizy czynnikowej, również w wersji potwierdzającej (CFA), choć ta jest częściowo zastępowana przez wykorzystanie SEM. Z kolei wysokie wartości współczynnika alfa Cronbacha nasuwają pytanie o wariację wspólnej metody. Jeśli zaś

chodzi o samo raportowanie wyników SEM to jest ono dość skrótowe, nie dowiadujemy się na przykład jaka jest istotność statystyczna zależności oraz ich siła, a także jakie zmienne kontrolne zostały wykorzystane w analizach. Sprawia to, że sposób weryfikacji hipotez badawczych nie jest całkowicie transparentny. Nie jest również wyjaśnione, w jakim zakresie może w tym wypadku zachodzić odwrócona przyczynowość, to znaczy w jakim stopniu uczelnie rozwijają swoje kompetencje cyfrowe dzięki współpracy z przedsiębiorstwami, co ma pewne umocowanie teoretyczne. W pracy nie przedstawiono analiz pozwalających ocenić skalę tego zjawiska.

Podsumowując, uważam, że zastosowana przez Kandydata metodyka badań jest właściwa do postawionego problemu. Niedopowiedzenia w opisie metodyki badań wprowadzają pewne niejasności, widoczne jest jednak zaangażowanie Kandydata w przeprowadzenie badań przy wykorzystaniu kombinacji różnych podejść i metod badawczych, czego skutkiem jest zaprezentowanie wielu interesujących zależności i procesów.

d. Wartość naukowa pracy i jej wkład w nauki o zarządzaniu

Klasyczna konstrukcja tekstu wprowadzenia do pracy naukowej zawiera również zapowiedź wkładu, jaki praca wnosi do dyskusji naukowej. Nie jest to element konieczny, ale pozwala czytelnikowi umieścić rozważania w pewnym kontekście. Kandydat nie zdecydował się na umieszczenie tego elementu we wprowadzeniu, co nie jest błędem, jego obecność byłaby jednak moim zdaniem cenna.

Podsumowując wyniki badań stwierdzam, że ich główną osią jest wyprowadzenie narzędzi badawczych na podstawie wywiadów, następnie przeprowadzenie badań ilościowych i ich analiza pod względem wpływu wiedzy uczelni w zakresie technologii cyfrowych na nawiązywanie i rozwijanie relacji z przedsiębiorstwami, której wyniki wzbogacone zostały o wyniki przeprowadzonych zogniskowanych wywiadów grupowych. Co do ostatniego elementu badań również występuje pewna niejasność, Autor stwierdza bowiem na stronie 179, że 'FGI' to badania jakościowe przeprowadzone metodą wywiadu, nie prezentując szerzej metodyki wywiadów grupowych, ani ich specyficznych wyników. Niemniej jednak wyniki badań jakościowych przedstawione w podrozdziale 4.4 uważam za cenny wgląd w specyfikę relacji między uczelniami a przedsiębiorstwami w zakresie rozwoju technologii cyfrowych.

Kluczowy dla oceny wkładu pracy w rozwój nauk o zarządzaniu jest rozdział piąty, w którym Autor prezentuje model kształtowania długotrwałych relacji pomiędzy uczelniami a przedsiębiorstwami w warunkach transformacji cyfrowej. Model eksponuje takie elementy jak współtworzenie wartości i wspólne uczenie się umożliwiające przyrost wiedzy o nowych technologiach cyfrowych w uczelni i przedsiębiorstwie, co stanowi podstawę nawiązywania i wzmacniania więzi pomiędzy tymi podmiotami. Dość niejasny jest sposób wyprowadzenia tego modelu, ale jest on sam w sobie interesujący i w holistyczny sposób prezentuje procesy, jakie zachodzą w tym zakresie. Niewątpliwą zaletą przedstawionego modelu i jego opisu jest również to, że przyjmuje on bardzo praktyczną perspektywę, która znacząco ułatwia praktyczną aplikację tego modelu przez uczelnie i przedsiębiorstwa w procesach nawiązywania i rozwijania współpracy. Omówiony jest na przykład proces identyfikacji i wyboru przedsiębiorstw jako potencjalnych partnerów rozwijających relacje z uczelniami, a także wpływu oferowania i współtworzenia wartości na charakter łączącej te podmioty więzi. W rozdziale piątym wskazano zarówno technologie cyfrowe, które są najbardziej interesujące dla przedsiębiorstw jako obszar tematyczny wspólnego uczenia się i współkreowania wiedzy wraz z uczelnią, ale także działania, jakie należy wspólnie podejmować na etapie nawiązywania i wzmacniania więzi, aby zapewnić ich trwałość i stabilność.

Oceniając wkład monografii w rozwój dyscypliny o zarządzaniu i jakości stwierdzam, że na płaszczyźnie poznawczej praca wzbogaca teorię współpracy między instytucjami akademickimi a praktyką gospodarczą, a poprzez zaprezentowanie spójnego modelu tej współpracy wprowadza lepszą organizację i ugruntowanie wiedzy w tym zakresie. Elementem, który byłby dla mnie interesujący jako badacza przedsiębiorczości i który został zapowiedziany we wprowadzeniu, a następnie nieco pominięty jest analiza uczelni jako 'uniwersytetu przedsiębiorczego'. Kandydat używa tego określenia, ale nie rozwija szerzej tych rozważań. Rozwinięcie tego elementu stanowiłoby wkład w rozwój teorii przedsiębiorczości. Nie zmienia to faktu, że monografia autorstwa dra Marcina Lisa pt. „Kształtowanie relacji uczelni z przedsiębiorstwami w warunkach transformacji cyfrowej” spełnia wymagania ustawowe stawiane osiągnięciu naukowemu wynikające z art. 219, ust. 1, pkt. 2a Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Lektura monografii pozwala stwierdzić, że jest to dzieło oryginalne, które we właściwy sposób łączy wątek teoretyczny i empiryczny, rozwijając dotychczasową wiedzę w dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości.

4. Ocena pozostałych osiągnięć naukowych Kandydata, z uwzględnieniem aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej, w szczególności zagranicznej

Oceniając pozostały dorobek naukowo-badawczy Kandydata po uzyskaniu stopnia doktora, można uznać go za satysfakcjonujący. W sensie ilościowym Habilitant opublikował, poza ocenianą monografią, łącznie 67 prac naukowych, w tym 25 opracowań samodzielnych oraz 42 opracowania we współautorstwie. Biorąc pod uwagę typ publikacji, przeważają rozdziały w monografiach naukowych, ale liczba opublikowanych artykułów w czasopismach również jest znacząca (23). Co ważniejsze, są to artykuły prawie wyłącznie w języku angielskim, oraz w dużej części napisane we współautorstwie z autorami zagranicznymi, co świadczy o wysokim stopniu umiędzynarodowienia działalności naukowej Kandydata, a także o Jego kompetencjach w zakresie zespołowej pracy naukowej. Wiele z czasopism, w których opublikowane zostały artykuły Kandydata jest indeksowanych w Scopus, niektóre również w WoS, choć około połowa artykułów opublikowana została w czasopismach wydawnictwa MDPI. Na dzień pisania niniejszej recenzji opracowania naukowe Kandydata były cytowane w sumie 191 razy (wg profilu Habilitanta w Google Scholar), co należy uznać za wynik adekwatny do etapu Jego rozwoju naukowego, przy czym należy stwierdzić, że liczba cytowań wykazuje wyraźny trend wzrostowy.

Kandydat prezentował również wyniki badań na 24 konferencjach naukowych krajowych i zagranicznych, choć tylko dwie z nich odbywały się za granicą. W dorobku Habilitanta brakuje nieco prezentacji referatów na wiodących konferencjach międzynarodowych w dyscyplinie zarządzania, takich jak Academy of Management Annual Conference. Istotna jest za to aktywność Kandydata w zakresie wizyt stażowych w instytucjach krajowych i zagranicznych.

Habilitant po uzyskaniu stopnia doktora był również aktywny w zakresie realizacji projektów badawczych. Brał udział w realizacji 11 projektów finansowanych przez International Visegrad Fund, Interreg, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego i Giełdę Papierów Wartościowych. Jest również obecnie kierownikiem jednego projektu badawczego. Habilitant był również aktywny w zakresie recenzowania prac naukowych, zrecenzował w latach 2004-2021 37 tekstów naukowych dla czasopism oraz konferencji.

Wobec powyższego całość dorobku naukowo-badawczego dra Marcina Lisa spełnia moim zdaniem wymagania ustawowe w stopniu satysfakcjonującym, zgodnie z art. 219, ust. 1 pkt. 2 i 3 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Kandydat wykazał odpowiednią aktywność w realizacji projektów badawczych i publikacjach naukowych, a biorąc pod uwagę aktywność naukową w więcej niż jednej uczelni wykazała ją poprzez uczestnictwo w konferencjach krajowych i międzynarodowych oraz recenzowanie prac naukowych.

5. Ocena pozostałych osiągnięć Kandydata – dorobku dydaktycznego, organizacyjnego i współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest niewątpliwie mocną stroną działalności Kandydata. Od 2012 roku intensywnie angażuje się On w realizację przedsięwzięć w zakresie współpracy nauki z biznesem, w szczególności w rozwój kompetencji menedżerskich oraz w tworzenie i propagowanie międzynarodowej przestrzeni edukacyjnej. Kandydat jest członkiem licznych gremiów łączących szkoły wyższe z sektorem gospodarczym, między innymi komisji działających przy Regionalnej Izbie Gospodarczej w Katowicach. Ponadto, Kandydat był zaangażowany w prace komitetów organizacyjnych i naukowych konferencji, kongresów i sympozjów, między innymi Europejskiego Kongresu Gospodarczego, Europejskiego Kongresu Małych i Średnich Przedsiębiorstw oraz wielu innych krajowych i międzynarodowych konferencji naukowych i praktycznych. Habilitant ściśle współpracuje również z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju jako ekspert, pełni funkcję wiceprezesa Zarządu Śląskiego Związku Pracodawców Prywatnych Lewiatan, jest zaangażowany w realizację projektów kształcenia dla potrzeb przedsiębiorców zrzeszonych w Business Center Club w Częstochowie, aktywnie uczestniczy w budowie strategii rozwoju dla Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii w zakresie transportu i elektromobilności. Jest również koordynatorem strategii budowy projektu polityk miejskich w województwie śląskim oraz koordynatorem strategii budowy Fabryki Pełnej Życia w Dąbrowie Górniczej.

Dodatkowa działalność Kandydata jest imponująca i wraz z Jego zaangażowaniem zasługuje na wysoką ocenę.

6. Wniosek końcowy

Zgodnie z art. 219, ust. 1. Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, stopień doktora habilitowanego może być nadany osobie, która: (1) posiada stopień doktora, (2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej 1 monografię naukową lub 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowych lub recenzowanych materiałach naukowych z konferencji naukowej (publikacje muszą być ujęte w stosownych wykazach); (3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej. Dr Marcin Lis spełnia wszystkie trzy kryteria. W mojej opinii przedstawione do oceny główne osiągnięcie naukowe w postaci monografii „Kształtowanie relacji uczelni z przedsiębiorstwami w warunkach transformacji cyfrowej” porusza ważny i aktualny problem oraz stanowi wkład w rozwój dyscypliny nauk o zarządzaniu i jakości. Kandydat wykazał się w tej książce, mimo pewnych słabości, umiejętnością prowadzenia dyskursu naukowego oraz odpowiednim warsztatem badawczym. Pozostały dorobek naukowo-badawczy jest na satysfakcjonującym poziomie. Kandydat posiada kompetencje w pisaniu tekstów naukowych, wykazał się umiejętnością prowadzenia badań, aktywnie uczestniczył w projektach badawczych oraz wygłaszał referaty na krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych. Kandydat jest również bardzo aktywny we współpracy z otoczeniem gospodarczym, co również zostało odzwierciedlone w podejmowanej przez Niego problematyce naukowej. Wobec powyższego, w mojej opinii dr Marcin Lis w stopniu zadowalającym spełnia kryteria, o których mowa w art. 219, ust. 1 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Stąd też popieram Jego wniosek o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości.

